

TELEGRADUL ROMAN.

Nº 76.

ANUL X.

Телеграфът е от 20 септември 1860 г.
— Жоаши Дъминека. — Президентът
предаде съобщение до Сибиъ за еседицата
по пощите, където е първи път
записана във външната корка на пакета,
адресата към споделителя. Предвид
преподавателите на Сибиъ е от 20 септември
до 7. ф. в. а. Една по жалостта на 4. ф. в. а.
Пентра привилегии също също също
адресата към споделителя. Предвид
преподавателите на Сибиъ е от 20 септември
до 7. ф. в. а. Една по жалостта на 4. ф. в. а.
3. ф. 50. кр. Пентра привилегии също също
адресата към споделителя. Трансилвания и
пентра привилегии също също също

Сибиъ. 23 Септември. 1862.

членът на Монархът не е от 8. ф. в. а.
Една по жалостта на 4. ф. в. а.
Пентра привилегии също също също
12. ф. в. а. 6. ф. в. а.

Императорът също също също също
пентра привилегии също също също
към 7. кр. широка
към 5½ кр. пентра привилегии също също също
към 3½ кр. в. а.

Protocolu

din 2 Octombrie 1860 luat uasupra pertractarei Comisiunei
conchiamate spre stabilirea unei ortografie cu litere latine in
urm'a Emisului Inaltului Ministeriu de Cultu si Instructiune
d'in 20 Aprilie 1860 Nr. 2559/174.

Defacă fiindu. Cá Comisariu gubernialu Domnulu
c. r. Consiliariu scholariu Dr. Pavelu Vasiciu. Cá membrii
de Comisiune: Th. Cipariu canonicu. I. Popazu protopopu. G.
Baritiu literatu. G. Munteanu Directoru gimnas. I. Puscaru c.
r. Pretore. Andr. Murasianu c. r. Trausl. gub. I. Codru c. r.
Adjnt de pretura.

Adunanduse Membrii Comisiunei pela 10 ore in sal'a destinata
pentru tinerea siedintelor, Dn. c. r. Consiliariu de instructiune publica Pavelu Vasiciu, se adresă catra Dnialor
cu o cuventare scurta corespondatorie impregiurilor, intru
care descoperi Comisiunei, cumca dupa ce In. c. r. Guberniu
atatu din punctul de vedere alu tiparirei cartilor scolastice ro-
mane cu litere latine, catu si d'in alu introducerei limbei romanesci in dicasteria vré cá se i se comunice de catra liter-
atii natiunei romane unu metotu de ortografia catu se pote
mai inlesniosu si mai coresponditoru geniului limbei, — a-
poi poftesce pe comisiune cá aceeasi se caute cu aceast'a oca-
siune a impacá pe catu sear putea ori ce opiniuni desbinatorie
in modulu scrierei, séu adeca se lucre in tota putinția una-
nimitate se adeveredie in facia In. C. R. Guberniu si a nati-
unei si inaintea tuturor celor alalte popore conlocuitorie, cumca
limb'a romana si modulu ei descriere séu adeca ortografi'a cu
litere latine a si ajunsu la acelu gradu de perfectinne si matu-
ritate, pentru cá se pote merge alature cu celelalte limbi; ca
si mai departe remane totu in grigi'a acestei comisiuni cá se
resfire si se resusle ori ce opiniuni sinistre voru fi mai esistandu
in privint'a limbei romane.

Dupa acestea totu Dn. Consiliariu de instructiune publica
a binevoitu a dā citire Inalt. Emisu alu Ministeriului c. r. de Cultu
si instructiune publica cu dta de 20 April. 1860 Nr. 2559/174
pe alu carui temeu aceast'a Comisiune filologica fū conchie-
mata de catra In. C. R. Guberniu alu marelui principatu Trans-
silvani'a.

Cu aceasta siedintele se dechiară a fi deschise.

In data apoi Comisiunea pasă la constituirea sea.

Presedinte conducatoriu alu desbaterilor fū alesu in una-
nimitate Domni'a Sa Dn. Canonicu capitulariu si Directoru Gimn.
Timoteiu Cipariu.

Secretarii portatori de protocolu se alesera DD. Geor-
gie Baritiu dela Zernesti si Ioane Puscaru pretore dela Vene-
tia de diosu.

In privint'a portarei protocolului se determină cá in
acelasi insele desbateri séu adeca asia numitulu procesu ver-
balu se nu intre, ci se se formuledia numai resultatele loru,
si motivate dupa cuvintia se se cuprinda in tr'insulu.

Dupa constituirea Comisiunii mai citinduse odala susulau-
datulu emisu ministerialu Comisiunea luandu atatu cuprinsulu catu
si spiritulu aceluiasi in deaprope consideratiune petrunsu totu
deodata de aceea convictiune asia, cumca a sositu de multu a-
celu tempu ferbinte dorit, intre carele sei fia si Romanului
iertatu a se consultă despre medilócele cultivarei limbei sale
natiunale, a rugatu pre Dn. Cons. de instr. publ. cá Dnia s'a
mai nainte de inchiera lucurilor acestei Comisiuni se bine-
voiesca a incunoscintia pe In. c. r. guberniu despre sincer'a
si prea umilita multiamita, cu carea membrii acestei comisiuni
se simptu indatorati atatu catra In. Ministeriu de instr. publ.
catu si catra In. Gubernu provincialu pentru a binevoitu a luá
in consideratiune si a imprimi respectivele dorintie ale intregei
intielegintie romanesci.

Eara incatu pentru mediloacele prin' care desu laudatulu
crede că romanii 'si voru putea ajunge scopulu loru, cu pri-
vintia la modulu scrierei, Comisiunea — isi pastredia asi des-
coperi opiniunele sale catu se pote mai respicatu si totodata lealu.

Totu din cuprinsulu Emisului minist. precum si din modalitatea
cu carea membrii comisiunei fusere conchiamati a urmatu intre sine
intrebatiunea: „Deca aceast'a comisiune este séu nu e competinte
a decide ceva in privint'a ortografiei limbei sale?“

Conclusiune. Comisiunea nu se simte competinte a
decide in modu obligatoriu seu cu privint'a la desigerea defini-
nitiva a unei ortografie cu litere, séu la a ori carei alte pa'ii
de gramatica a ei din cauza mai virsosu cumca membrii con-
chiamati suntu numai o fractiune a barbatilor de litere ai
natiunei noastre. Totusi membrii comisiunei unulu cate unulu
că români si că omeni de litere pretindu pentru sine si acelu-
dreptu pre care'l are totu romanulu si totu omulu de a studia
limb'a romana precum si de asi manifestă opiniunile sale in
privint'a culturei si inavutrei acel'a atatu in facia natiunei
catu si ale substerne guberniului, candu acelasius le cere dela
dinsii.

Mai departe insasi natur'a lucrului spune destulu de la-
munritu cumca din mesurile luate de catra In. ministeriu de cultu
spre a se 'ntroduce ortografi'a cu litere latine inca nu se
poate neci decumus presupune că si cumu acelasiu ar
avea de scopu că dupa ce vă college opiniunile mai multoru
Comisiuni filologice apoi sesi aroge siesi dreptulu de a de-
cretă si a impune Romanilor oresi care ortografia cu fortia,
ci comisiunea intielege susu citatulu Emisu minist. numa asia,
cumca dupa ce Romanii din mai multe parti isi descoperisere
de repetite ori dorintia loru de a se introduce la dinsi scrie-
rea cu litere latine, apoi ministeriulu carele scia prea bine
cumca pela incepitulu traducerei buletinului imperatescu in
limb'a romana, adeca inainte cu 9—10 ani inca totu se mai
pastră literile asia numite chirlice, in aceste tempuri se indu-
plică a dā Romanilor ocasiune de a consultă catu asupra prin-
cipiului de a se introduce séu nu literile latine; catu si asu-
pra ortografiei, eara apoi a face se se publice o asemenea opiniune
toemai cum se publica si se recomanda de exemplu multe
carti scolastice de toate limbile fara cá aceast'a se se faca
in forma obligatoaria. Prin urmare pana aici din cuprinsulu
acelui emisu nu poate culege nimicu alt ceva decatul o gene-
roasa binevoindia a Guberniului Majest. Sale catra natiunea
romana supusa sceptrului seu. —

Deca totusi la desbaterea cestiunei de facia comisiunea
mai afla ceva de dorit, apoi aceeasi este cumca dupa ce In.
Minist. astă cu cale cá pentru deslegarea unei si aceliasi cesti-
uni se conchiamate in diverse parti a Monarchie locuite de Ro-
mani diverse Comisiuni filologice operatele acelorasi se se
concredie cerceterei unei societati literarie, care ar fi a se
formă in adinsu pentru cultivarea limbei romane. Natiunea
noastră este un'a, limb'a ei inca este un'a si aceeasi, de si
natiunea se afla in cateva provincii tienetoare de un'a si a-
ceeasi coroana a Austriei. Mesur'a gubernamentale prin ea-
rea dupa cum se aude ca s'a decretatul mai multe Comisiuni
pentru stabilirea unei ortografii eara preste aceast'a s'a mai
intrebatu respectivele ordinariate, ingreună deslegarea proble-
mei eara nu o inaintă. Cu acestea sau inchiatu siedint'a, pe-
la 1½ oare dupa amedi. — (Va urmă.)

Сибиъ 22 Сентември. Астъзи лн зиза onomastikъ а Maie-
статае Сале лн първатъ постря Франдискъ Йосифъ I. са
гийнътъ ла 9 оаope diminéda лн ливадеа лві Бр. Брюкселъ о
соленнъ тиць кампестръ, ла каре аж асистатъ лпала тен-
ралитате, официръ de ставъ ши тóте трапеле din Сибиъ ши лн-
прежъръл лві събътъ команда цепералътъ Gaider, прекъмъ щи

о тајдиме dim иѣблікъ. Свѣт декрѣпера micei аѣ къпѣтѣ капела шилтаре піесе рељіоасе. Давпъ finea micei аѣ дефілатѣ трапеле свѣтѣ съпетѣлѣ таїсії пaintea Еселенціе Сале Komendantelvї цепералъ Контел de Montenovo. Шї дн капела поастрѣ са ціпѣтѣ къпѣтѣ. Дампезъескѣ пентрѣ съпѣтатеа днппрѣатѣлѣ. — Да 2 брѣ давпъ amiazi а фостѣ дн оноареа zilei вп прѣпѣтѣ маре ла Есчеленціа Ca пиринтели Епіскопъ Andrei Бароне de Шагапа, ла каре Есчеленціа Ca а рѣдикатѣ пахарѣлѣ пентрѣ съпѣтатеа Maiestadilor Сале а днппрѣатѣлѣ шї днппрѣтесе. Свѣт декрѣпсѣлѣ прѣпѣтѣлѣ а къпѣтѣ капела шилтаре а реїштѣлѣ Маджхел таї таїтѣ піесе Франтоасе днптрѣ каре шї ротѣпешти, шї а domnitѣ чеа таї копдіаль копверсаціе. —

Сівіи 20 Септем. „Лодѣлѣ Пестанѣ“ а рѣспубл., лв „Sieb. Bot.“ дн прівіїнда рефлексіупелорѣ, че іа фѣкѣтѣ ачеста decspre репресентаціюна впіверсітѣції падівїи съсесѣшї mi „Sieb. Bot.“ еарѣшї дн фаче брешї каре вѣгърѣ de ceamtъ че пе noi пв не інтересаеъ. Чеа че пе днппрѣсезе пе noї се кѣпринде дн врпѣтоаре : „Sieb. Bot.“ зіче шї „Телеграфблѣ Романѣ“ аѣ днппрѣтѣшїтѣ артіклѣ din Nr. 182 алвї S. B.“ четігоріорѣ съї шї а фѣкѣтѣ ла елѣ шї вѣгърѣ de ceamtъ.

Маї пainte времѣ din motivѣлѣ ачеста а реквоаште о грешаль de тіпари. An zicзлѣ артіклѣ есте адекъ съ се зікъ : „Noї квтезъмѣ фаче пе оаменї атендї ла ачеста диферіцъ фѣръ сфіалъ, фїндѣ къ пої аціштѣ de ачелѣ партідѣ, каре а декіяратѣ дндрептѣціреа ротѣпіорѣ дн Ardealѣ ка падівїи політікъ (пв ка партітѣ) дн дрѣтѣлѣ ледісладївїи пріп конклусіонеа майорітѣції лорѣ препондеранте de впѣ mandatѣ ал дрептѣції шї de о днцелепчіюне de статѣ III. a.“ Ної реквірѣмѣ пе „Тел. ром.“, а прімі ачеста сіре штіпци дн колоапеле сале..“

Маї департе зіче „S. B.“ „дн челеалте пої требуе съ рѣтѣпемѣ ла деосевіреа поастрѣ. Петіюна ротѣпіорѣ din Ardealѣ фіе сї локвіторі аї терепѣлѣ Комітателорѣ, съквілорѣ орї сасілорѣ токмаі пв е алта декѣтѣ о петіюне таї таїторѣ ворвіторї de асеменеа літѣ арделенї, а къреі ефептвіре шї аштернре „пекале лецітѣ“ пої пв воітѣ а o dicпtata, дпсь еа пв поїтѣ nimică дпсемна алта, декѣтѣ къ еа пв ватъмѣ констѣтѣтѣреле лецітѣ adminiстративѣ шї de івстїцї. Къ вотѣлѣ сасілор дпкъ пв а ажѣтѣтѣ ротѣпіорѣ ла ажѣцереа посідївїи впї пацівїи політіче дндрептѣціите дн Ardealѣ, есте адевърѣ; дпсь ла ачеста поартѣ віна ачеса, карї аѣ днпедекатѣ пвпѣ акута adunarea dietei трапсілане, орї de шї аѣ птѣтѣ фаче, пв аѣ ефептвіто. Коло ла локвіріле дечісетоаре ворѣ ста сасї пентрѣ вотѣлѣ лорѣ, сперѣмѣ дпсь, къ шї ротѣпїи днши вор адвѣтѣ, къ Ardealѣ дїne de імперів, шї къ къндѣ се сърбѣзъ zioa пацерїи тарелї прїпчіпе алвї Ardealѣ (Газета Tранс. Nr. 64) аѣ съ се рѣдіче рѣгъчіпеле постре ла черївї шї пентрѣ днппрѣатѣлѣ Аѣстріе, къчі птмаі сквѣтѣлѣ Прѣднѣлдатеі сале Чесаро-реїштѣ апостоліче Maiestatei поте асекра шї патріе поастрѣ таї днгвасте, Ardealѣ, лібертате, ледітѣ opdine шї ферічре..“

Къ алте квїпте саѣ квѣтѣ кам чітїмѣ пої пінтре шире „S. B.“ врѣ съ зікъ, къ кѣ тоате къ ел дїne de ачелѣ партітѣ, каре а декіяратѣ дндрептѣціреа ротѣпіорѣ дн Ardealѣ ка падівїи політікъ шї пв ка партітѣ політікъ дн дрѣтѣлѣ ледісладївїи, пріп конклусіонеа майорітѣції лорѣ препондеранте de впѣ mandatѣ ал дрептѣції шї de днцелепчіюне de статѣ, таїтї по сокотеште ка петернїчѣ дн патріа поастрѣ, пе пвсъндѣ пїч de Ictoriѣ пїч de чеса че съпетѣ, пентрѣ къ зіче къ съпетѣ птмаі локвіторї птѣтѣлѣлѣ комітатенсѣ, сеќвескѣ шї съсескѣ, аша дарѣ стрѣнї дн патріе шї пентрѣ ачеса репресентаціюна Єпіверсітѣції падіонале съсесѣшї (ла каре аѣ лѣкратѣ шї ротѣпїи) есте деосевітѣ de петіюна ворѣ локвіторї трапсілане карї ворбескѣ тот ачеса літѣ, адекъ а ротѣпіорѣ. Да астфелї de сътілітѣції шї софісме політіче саѣ квѣтѣ се ле таї птїтѣ, спѣпетѣ дрептѣ лв „Sieb. Bot.“ къ пв не прічепетѣ, шї пентрѣ ачеса пїч пв не вомѣ днчерка а ле таї реїтта. —

Dékъ дпсь „Sieb. Bot.“ квѣтѣ, къ пої ротѣпїи сперѣмѣ ажѣцереа посідївїи впї політіче дндрептѣціите падівїи, дела вотѣлѣ съсескѣ шї дела стареа лор пентрѣ дѣпсѧлѣ ла локвіріле дечізътоаре, апої требуе съ спѣпетѣ къ се дншаль. Къчі пої de шї пв времѣ съ пе арѣтѣмѣ петвѣлдеміторї кътѣрѣ Фрації сасї пентрѣ вѣпавоіпѣ, че пе о аратъ, таїтї атѣта прічепетѣ, къ вотѣлѣ лорѣ пв не ва пвпѣ дн пічоаре пїч одатѣ. Чине се дндоеде деосре ачеста таї iaie a тѣпь репресентаціюна лорѣ шї вотвіріле сепарате але ромуниорѣ шї ва bedea, къ пв не днпрѣтѣмѣ de адевър къндѣ афірѣтѣ ачеста.

Къ сасї сперѣзъ, къ шї ротѣпїи днши вор адвѣтѣ, къ Ardealѣ дїne de імперів шї къ къндѣ се сербѣзъ zioa пацерїи тарелї прїпчіпе ал Ardealѣ, аѣ съ се рідіче шї рѣгъчіпїи ла черївї шї пентрѣ днппрѣатѣлѣ Аѣстріе, пе віне къ тоатѣ стрѣпѣшї квріосѣ, пентрѣ къ ротѣпїи пв аѣ de че ашї адвѣтѣ амінте, къ Ardealѣ дїne de імперів, къчі ачеста о ѡї шї елевї скоалелор порталї; кътѣ пентрѣ рѣдікареа рѣгъчіпїи лорѣ ла черївї ла zioa пацерїи тарелї прїпчіпе ал Ardealѣ, пентрѣ днппрѣатѣлѣ Аѣстріе се bede, къ „Sieb. Bot.“ пв къпаште днптрѣ птмаі рїтѣлѣ вісерічей поастрѣ, къчі ротѣпїи пв птмаі ла zioa пацерїи тарелї прїпчіпе; чи дн тоате дѣтінечіле шї сърбѣтѣроле шї ла тоате окасіпеле unde преотѣлѣ дїne вреи врѣи сервїдѣ дампезъескѣ сеаѣ вроо рѣгъчіпїи ла бісерікъ шї афарѣ de вісерікъ, днвалцъ рѣгъчіпїи ла черївї пентрѣ **Аїмпераатѣлѣ**, адекъ пентрѣ ачеса чесаро реїсѣскѣ, Maiestate dela каре аѣ къпѣтѣтѣ ротѣпїи че аѣ пвпѣ акута, шї аштепта челе че съпѣтѣ дндрептѣції але претінде. днппрѣатѣлѣ шї пв алтѣлѣ есте пентрѣ каре се роагъ ротѣпїи; рїтѣлѣ вісеріческѣ ла ротѣпїи пв штіе de тарелѣ прїпчіпе, чи птмаі de днппрѣатѣлѣ шї аша шї ротѣпїи. Дечі пе рѣгъчіпїи de „Sieb. Bot.“ съ пв не адвѣтѣ днпісїтѣ тістіфікѣндѣ кредінга поастрѣ кътѣрѣ Прѣднѣлдатѣлѣ пострѣ днппрѣатѣ, къ пште препвсърї днппекоасе, каре пїч ел днпшї пв ле деслѣчеште. —

Кътѣ пентрѣ „Газета Транс.“ Nr. 64 дїка „S. B.“ цинтеште ла артіклѣ din Блажѣ, апої днв лъсъмѣ съшї трагы децетѣлѣ къ дѣпсѧлѣ, дн фачетѣ птмаі атентѣ, къ аколо се зіче „пентрѣ тарелѣ прїпчіпе, інталта са сочів шї тоатѣ каса domnitoare“, аша дарѣ рѣгъндѣсе Блаженї пентрѣ тарелѣ прїпчіпе, фіреште къ саѣ рѣгатѣ шї пентрѣ днппрѣатѣ, каре дн вісеріка фѣръ пїч о дндоаль а фостѣ поменітѣ, къчі аша чере рїтѣлѣ вісерічї ориенталї.

Пе лъпгъ ачеста пе таї адвѣтѣ амінте, къ дѣпъ че трекъ zioa пацерїи Maiestatei Сале а днппрѣатѣлѣлѣ, жрпапалеле ротѣпешти дескрісеръ соленітатеа zilei къ тоатѣ de водівїи, къндѣ челе цермане (съсесѣшї) de аічеса давеа амінтирѣ деспре zioa ачеста къ вреокътева квїпте. Оаре пвтареа ачеста квѣтѣ съ о прічепетѣ ?

Деспре адунареа Комітетѣлѣ Комітатенсѣ дн Deda а фларѣтѣ din izvordѣ секвр, къ дѣпъ че съпетѣлѣ Комітѣ а дескісѣ medinica шї а четіт декретеле гѣверніале, са сквѣлатѣ L. Barciatѣ шї а червѣтѣ, къ дѣпъ че комітетѣлѣ пв есте ледітѣлѣ съ се роаце Maiestatea Ca, ка съ копніеме dieta; се сквѣлатѣ апої шї Parohialѣ греко-католікѣ din Гѹдіште ѹпіанѣ, шї zicъ, къ дѣпъ че дн Комітетѣлѣ ачеста ротѣпїи пв съпѣтѣ репресентаціюна дѣпъ квїпѣ шї дн пропоріюна лор пвтєрікъ, пвл реквпощте пїч ел de ледітѣлѣ, шї съ се роаце Maiestatea Ca пентрѣ о репресентаціюне таї кореспвпътоаре шї таї дрѣпть. Къ ачеста се формарѣ doe партітѣ дн Комітетѣ шї дѣпъ че съпетѣлѣ Комітѣ дн таї днптрѣвѣ, къ рѣтѣпїи еї пельпгъ пропвперіле лорѣ шї къпѣта респѣпсѣ афіратів, дисловѣ адунареа, каре пв а дпшї пїч впа брѣ. De ачі се bede къ ротѣпїи пв саѣ днпвоітѣ пїч декѣтѣ ла чеरере къ магіарї.

Дн Комітатѣлѣ Солюкѣлѣ інтеріор шї дн сквѣлатѣ Mery-шїлѣ дпкъ са decicis adunarea дн 25/13 Септем. шї дѣпъ че Adminіstratorul аѣ четіт декретеле гѣверніале са сквѣлатѣ коло Контел de Dom. Телекі, еарѣ iici Кон. M. Toldonai, шї фѣкѣндѣ обсервѣрі асвпра Комітетѣлѣ а чеरѣт съ се факъ репресентаціюне кътѣr Maiestatea Ca, шї дѣпъ че са амѣнатѣ десватереа репресентаціюне пе алта zi са дпкісѣ medinica. Дн Комітатѣлѣ Dѣвѣчї аѣ пвтатѣ квѣптѣлѣ Бар. Don. Баптишї ресвѣлатѣ а фостѣ таї кам аша. — Дн Комітатѣлѣ Tѣrdei чеरѣндѣ Adminіstratorul съ се десватѣ репресентаціюна ла врѣтѣ шї пе днпвоіндѣсъ таїорітатеа, са дисловѣ адунареа. Аѣзїтѣ къ ротѣпїи дпкъ аѣ хотърѣт претѣtindinea, ка съ се факъ репресентаціюне ла днппрѣатѣлѣ, дпсь дн алт днцелес. Din тоате ачесте ведемѣ, къ комітете, каре давеа се формарѣ къ таїтѣ сіль, еарѣшї съпѣтѣ дисловѣ, къчі магіарї denergъ а се словозі дн пертрактѣрі пвпѣ пв лі се ва da Констїтуціюна din 1848 шї спре ачестѣ скопѣ се адресеze кътѣr днппрѣатѣлѣ. Шї ротѣпїи саѣ дндрептатѣ кътѣr Monarхїл шї саѣ рѣгатѣ пентрѣ о репресентаціюне таї дрѣпть.

Sighisiogă in 17 Sept. În dîlele trecute mi se detin ocasiune de a asistă la unu esamenu de catechisare aluinerimiei mai mature din vecin'a comună Heturu. Tinerimea de ambele secse, imbracata și gatita serbatorescă, se înfață cu o bucurie și placere dealtmintrea neîndatinata prin salele noastre românescă, respunse frumosu din rogațiunile de

séra și de dimineația, din poruncile eccliesice și bisericescă, din principiile moralei creștinescă după întrebări libere puse de P. Prot. localu, ce-va din Catechismu și - ceace me surprinse mai multă - într-unu modu prea sănătosu din cele mai răfinate cantări bisericescă. Căstă din urmă o accentuează cu atâtă mai vertosu, cu cătu dorere la fci preste totu e mai puținu cultivata cantarea corală, acestu ornamente neprețuitu alu bisericei, ci remănu nefolosite atâta glasuri melodiose de feiori și fete, ear bisericelle pe la cele mai multe locuri se folosescu cu unu singuru cantaretu, care cătu zidesce pre creștinii ascultatori, scimu cu totii. Preste totu fruptele catechisărei din această comuna bisericescă ne induleira multă, și nu am dori altă, decâtă că intențiunile cele salutare ale veneratului nostru P. Episcopu cu demandarea catechisării tinerimei sa se duca la 'ndeplinire pretolindeni cu același zel și cu aceeași neobosită consciință, cu care vediuramu ca se urmează de P. Mich. Boiu și de tinerulu inventatoru Zach. Fulica. Căci atunci de siguru preste puținu aru suflă prin poporulu nostru altu spiritu nou de viiția. Cu bucuria vediuramu și zelul poporenilor intru radicare unei scoale noave mai corespundătoare in midilocul satului, și dorim din toata inim'a, că rogările loru in această privinția la Incl. Oficiolatu comitatensu din San-Martinu se afle merită a apreciuire. --

Că nnu cariosum impartasiescu, ca o muieră română de aici din Sighișoara au nascutu in dilele din urmă trei princi, toti feiori, cari pan'acum traiescu; biat'a mama insa, ne temem, ca vă fini cu viiția chinurile acestei nasceri. —

Culesurile de vii suntu dinaintea usiei, pe alocurea s'au și inceputu; vinulu se crede ca va fi foarte bunu, dar gerulu și brum'a cătoru-va nopti l'au impucinatu tare. —

Dupa incunoscintiarea oficiosu, sosita din partea Incl. Magistatu alu Sighișoarei la Scaunulu Protop. in urmă unui ursoriu din partea preotimei noastre tractuale, asacerea portiunilor canonice s'au concretiutu competintiloru inspectorii scaunali și comunității cetățienesci spre pertractare grabnică și asternere neamanata a elaborateloru. Ne miram, ca in T. R. aflamă asă a pucine urme despre inaintarea acestei cause atâtă de importante, și ne rogăm totdeodata, că ceea ce au urmatu pe alocurea sa se aduca la cunoștința publică, că la binele ori reulu unui membru sa ia parte totu trupulu. +

Lugosiu, 31 Augustu 1862.

In anul scolasticu 186 $\frac{1}{2}$, contribuirile pentru ajutorirea studintilor romani s'au continuatu.

Reflectandu la socot'a depusa in 30 Augustu 1861 (vedi fă'a pentru minte & & Nr. 39 a „Gazetei de Trans.“ din an. 1861) din contribuirile anului scolasticu 186 $\frac{1}{2}$, au remasă unu restu de 57 fl. 12 cr.

In anul scolasticu 186 $\frac{1}{2}$, au incursu de la D. D. Andrei Mocioni de Foenu 1370 fl., *) Antoniu Mocioni de Foenu 300 fl. Georgiu Mocioni de Foenu 300 fl. Dn'a Ecaterina de Mocioni 100 fl. D. preotu gr.-res. din Cebs'a Andrei Bugariuu 10 fl. D. percept. comitatensu I. Ianculescu 5 fl. 68 cr. Sum'a 2085 fl 68 cr. —

Din total'a sumă de 2142 fl. 68 cr. s'au datu

D. Ioanu Ionasiu, filologu in Vien'a, stipendiulu pe 10 luni 300 fl. didactrulu pentru cele două semestre ale anului scolasticu 186 $\frac{1}{2}$, 33 fl. 60 cr., spre acoperirea speselor de calatoria dela Pest'a la Vien'a si dela Vien'a la Timișoara 32 fl. 15 cr.

D. Ioanu Lenger, **) filologu in Vien'a, stipendiulu pe 10 luni 300 fl. didactrulu pe semestrul I. alu anului scolasticu 186 $\frac{1}{2}$, 19 fl. 95 cr., spre acoperirea speselor de calatoria dela Timișoara la Vien'a 16 fl.

D. pictor Nicolau Popescu, academicu in Vien'a 60 fl. D. Georgiu Ardeleanu, juristu in Pest'a, 200 fl.

D. Stefanu Perianu, juristu in Pest'a, 200 fl.

D. Teodoru Rosiu, juristu in Pest'a, 200 fl.

D. Ioanu Iovit'a, juristu in Pest'a, 200 fl.

D. Mihaila Besanu, juristu in Pest'a, 60 fl.

D. Georgiu Murariu, gimnasista a VII. clasa in Timișoara, 100 f.

D. Vasile Avram, gimnasista a V. clasa in Beiusu, 100 f.

D. Ilia Traila, gimnasista a V. clasa in Beiusu, 100 f.

D. Georgiu Martinescu, gimnasista a V. clasa in Beiusu, 60 f.

D. Iuliu Hatieg, gimnasista a IV. clasa in Lugosiu, 100 f.

D. Damaschinu Gerga, gimnasista a II. clasa in Lugosiu, 50 f.

Summa 2131 fl. 70 cr.

*) Vivat!

**) Tare ne pare bine ca tinerii nostri se occupă și cu studiul acestă.

Adaugandu catra sumă această portulu postalu pentru tramiterea baniloru la Vien'a, Pest'a, Timișoară și Beiusu cu 11 fl. 10 cr. intreagă sumă cheltuită in anul scolasticu 186 $\frac{1}{2}$, face 2142 fl. 80 cr., vă se dica: totu ce au incursu, s'au și expensu.

Stipendiele, precum și cele-alte ajutorintie s'au predat numitiloru D. D. studinti luandu afară pe D. Iuliu Hatieg, care stipendiulu seu 'lu au capătatu deadreptulu dela Dn'a Ecaterina de Mocioni pelanga cuitantia, cari dinpreuna cu recepissele postali, din cari se poate vedea portulu postalu espusu, se afla la subscrisulu insarcinatu cu manipularea baniilor in decursulu anului scolasticu. ***) Ianculescu.

Франция. Despre vă dickered al Папъратвъ Наполеонъ къ принцъ Наполеонъ шкъ въ бърватъ de statъ итальянъ, се скрие лгъ „Ринголо“ мъланезъ din Париж прекъмъ ce zive din изворъ секърд, брътътоареле: Ез амъ трекътъ Алпъши амъ kondскъ дн персоанъ оштреа францевъ, ка съ пънъ съфършитъ инфлънцией Австрия дн Италия; днъ че дълъжъ търсътъ дндерътъ оштреи, амъ ашезатъ спре апърареа нозеи Монархия пропътъ „пелтревенпър“, амъ пъсъ дн лъкрапе примирая лгъ при векъ дипломацъ, ши амъ фаворитъ дн Тоскана, Ромарна ши дн амбеле Сичилий плебисчите. Ез вои ретънеа кредитиосъ пропътълъ пелтревенпънъ ши а плебисчите ши вои днвегия пентъ обсервареа лгъ, дълъшъ тай наинте de тоате требъе съ тъсърътъ пътери. Декъ ез вои пъръсъ акъма Рома, поате Италия къ сълпъ пъне 200000 фенчори дн контъръ въвъ пътеръ de trape de 500000, шъндашъ дн патратвъ Фортъръде. Рома са концидатъ пънъ акъма ка о честънне тораль ши полтъкъ. Ез сънтъ солдатъ ши пътъ алфели, декътъ съ о юа дн окъ ши din пъктъ de ведере стратецикъ. Че атиде пататълъ тимпоранъ, каре са арматъ дн апълъ 1860 дн контра Франци, ел а днчетатъ а виа да Castelfidardo, ши пои пъ сънтемъ теолоци, ка де ачи съ фачето честънне de dormъ.“

Notițe Divere.

— Астъзи ла 10 бре се ва цинеа din partea влăpăloră аднадї аичеа ла допракцие, пе къпълъ Пощътъ алтергътъ de kai.

— Дн Фъгърашъ а арсъ дн 8 Септем. ла амеzi шъра ши граждъбл апотекарілъ.

— Дн Региъл съсескъ лъкъ аз фостъ фок дн 14 Септ. съера ши аз арсъ 19 каси къ апертиенпъцеле лор.

— Дн M. Вашархеъ аз фостъ вълъ есчесъ таре днтре iz-palangii ши локвътъръ тай къ сеашъ тесерашъ de аколо.

— Стареа съпътъцъ а лгъ Гариванди пъшаште днainte.

— Decpre sitaizънеа политикъ дн Италия ши decpre честъннеа Романъ съпътъ штърле фоарте контразъкътоаре.

— Сървъл пъ съпътъ пре тълцътъ къ пъртареа пропътълъ лор.

— Прочесъл церапълоръ арестацъ ла 24 Ian. са фіпітъ ши ei съд елівератъ.

Listă

atatu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Nicolau de Crainicu Protop. 5 f. Georgie Opreanu 3 f. I. Popescu Invatiat. si Preotu 1 f. 50 x. Aronu Ilie Par. 3 f. Constantinu Crisanu 3 f. Ioann Ganea 4 f. Iosifu Sueaga 1 f. Deonisie Furgu 1 f. Iosifu Lascovits Par. 1 f. Inocentiu Munteanu 1 f. 50 x. Petru Fogarasiu 1 f. Ioann Popescu 50x. Iosifu Popoviciu 50 x. Adamu Inisu 50 x. Ioan Glava 50 x. Samsonu Nisca Doc. 80 x. Dimitrie Munduca 50 x. Tom'a Cristea 50 x. Iosifu Ognianu 3 f. Ioan Fundu 1. f. Dionisie Fundu 1 f. Iosifu Gura 50 x. Petru Hadan 1 f. Ioachimu Hadan 30 x. Iacobu Ognianu 1 f. Antoniu Czelli Invat. 30 x. Georgie Furdiu Invatiat. 50 x. Safranie Furea Invatiat. 50 x. Dionisie Radoiu Par. 1 f. Petru Popoviciu Par. 1 f. Michajl Mangu Invatiat. 50 x. Ioane de Crainicu Not. pr. on. de Com. 5 f. Sum'a 33 fl. 40 xr.

Iosifu Popu Fiscalu in Sz. Reginu 5 f. Constantdin Olteanu Institutore in Craiov'a 5 f. Iosifu Brancoveanu Prot. in Idicelu 5 f. Demitrie Angelu Par. Gurgiu 5 f. Teodoru Alexandru Par. Cuesdru 5 f. Nicolae Matei Par. Solovestra 5 f. Theodoru Stoic'a Notariu Filia 5 f. Ioan Ujic'a Par. Mesterhaza 5 f. Sum'a 40 fl.

**) Ajutorarea această Ve face onore Domnilor banatiani, si tinerii voru sci a Ve aduce adenc'a loru multiemita. R.

Grigoriu Cojocariu Par. gr. cat. Corbu 5 f. Ioanne Urziceanu Practicant Jude proces. Tölgyes 5 f. Teodoru Cojocariu Not. Corbu 5 f. Michailu Dobranu Par. gr. cat. Tölgyes 5 f. Michailu Teslovannu Par. gr. cat. Bicasu 5 f. Georgiu Filipu Par. gr. cat. Bilboru 5 f. Emanuelu Zaiaczkovski Not. 5 f. Jeni Petrate Negutiet. Tölgyes 5 f. Anastasiu Georgiu Negutiet. Tölgyes 5 f. Spir Iuon Negut. Tölgyes 5 f. Gavrilu Tiaranu Par. gr. cat. Siermasiu 5 f. Salamonu Cotta Par. gr. cat. Domucu 5 f. Ludovicu Grauru Cantialistu de scaonu Csik Somlyó 5 f. Mihailu Olariu economu Tölgyes 5 f. Comun'a Bilboru 5 f. Comun'a Siermasiu 5 f. Gavrilu Deacu economu Siermasiu 2 f. Ioanne Oláh Negut. Tölgyes 1 f. Vasilie Cojocariu 1 f. Georgie Drug'a 1 f. Teodoru Spaciu 1 f. Teodoru Morariu 1 f. Simionu Cojocariu 1 f. Simionu Unguranu 1 f. toti economi din Corbu Petri Punté econ. Domucu 1 f. Sum'a 90 fl.

Samoilu Mija Parochu 5 f. Zarof Munteanu 1 f. Ioan Ardeleanu 10 x. Bucur Mieu 40 x. Ioan Rosietiu 10 x. Sum. 1 f. 60 x.

Leontinu Luchi Presied. la Sedria 5 f. Aritonu Marcusiu V. Notariu 5 f. Gregoru Cav. de Botta c. r. Adjunctu 5 f. Theodoru Antonu c. r. Capitanu pens. 5 f. toti din Nasaudu. Gregore Hangea c. r. Cancel. in disp. Maieru 5 f. Comun'a Nasaudu 10 f. Basiliu Petri Invat. 5 f. Ioane Pavelu Cancel. 5 f. Ioan Marginianu Asesoru 5 f. toti din Nasaudu. Leone Galatianu c. r. Asistent. Bistrift'a 5 f. Ioane Muresianu Jude-com. Telciu 5 f. Basiliu Nascu Invat. 5 f. Stefanu Niamtii Cancel. 5 f. Florianu Mechesiu V.-Fiscalu 5 f. toti din Nasaudu Basiliu Verticu accestistu c. r. milit. Mocodu 5 f. Paramonu Saloanu V.-Not. Nasaudu 5 f. Gregoriu Verzariu Archivariu District. Nasaudu 5 f. Andrei Mihalasiu c. r. Locotenentu Sicicu 5 f. Nicolae Ordace econ. Parv'a 5 f. Teodoru Rosiu Invatiat. comun. Mithitei 5 f. Severu Hangea c. r. Capit. pens. Maieru 5 f. Isidoru Bodescu Jude com. Salv'a 5 f. Florianu Porciusu Asesoru 5 f. Ioane Anutiu Cancel. 5 f. Nicolae Antonu c. r. Capit. pens. 5 f. Petru Tanco c. r. Locot. in pens. 1 f. toti din Nasaudu. Georgiu Ciuntu arendat. Cosna unu galbinu imparatescu. Comun'a Zagr'a 10 f. pe totu an. Gregoriu Popu parochu Telciu 5 f. Alexandru Sciopóie economu St. Georgiu 1 f. Daniel Iliesiu 1 f. Scridonu Scridonessi 1 f. Leone Stong'a 1 f. Iacobu Strimbu 1 f. toti economi din Maieru A. Fortunatu Maieru 1 #. Pavelu Galan Ilv'a mare 1 #. Simeonu Tanco Par. St. Georgiu 5 f. Ioan Galanu Par. Ilv'a mare 5 f. Domitianu Domide Par. Rodn'a 1 f. Gregoriu Moisilu Vicariu for. Nasaudu 5 f. Toderupaza econ. Telciu 5 f. Vasilie Pupaza econ. Telciu 5 f. Alexandru Bohatielu Capitanu Supremu Nasaudu 10 f. Sum'a 187 fl.

Greg. Mihali Protopopu 5 f. Ioane Rosc'a Macelariu 2 f. Ioane Mogutiu 50 x. Petru Paulu morariu 5 f. Petru Tanislav 50 x. Tom'a Lucaciu 1 f. Ioane Ponoranu 40 x. Sof'a Daniile 10 x. Nicolau Halmagianu 2 f. Stefanu Fic'a 10 x. Sum'a 16 fl. 60 xr.

Din acestei a s'au detrasu pentru espedirea obiectelor de espositiune 1 f. 10 x. a remas 15 f. 50 x.

Nestoru Flesheriu Par. 5 f. Nicolae Morariu Insp. schol. 5 f. Ioane Muntianu econ. 5 f. Ioane Marcu Flescheriu econ. 5 f. Moise Luc'a econ. 5 f. Ioane Bunea Plugariu 5 f. Nicolae Imberusiu Plugariu 2 f. Flia Schufana Pepucariu 2 f. Moise Buni'a 1 f. George Barbu 1 f. Ion Iwanu 1 f. Ion Muscanu 1 f. Onea Stefanu 1 f. Vasilie Presekanu 1 f. Ioane Buni'a 1 f. Georgie Olteanu 1 f. Simionu Branea 1 f. Ionu Sofronu Flescheriu 1 f. Georgie Buni'a 1 f. Ianosiu Ats 1 f. Nicolau Beu 1 f. Andrei Barbu 1 f. Ioane Fleacu 5 f. toti Plugari din Mercurea. Ioane Florianu Par. 5 f. Ioane Mog'a Par. 1 f. Petru Babiu Not. 5 f. Nicolae Genie Invat. 5 f. Simionu Lazaru 1 f. Gligor Thom'a 1 f. Alexa Anna 1 f. Gligor Genie 1 f. toti econ. de vite din Rodu. Ioane Creciun Par. 5 f. Ioane Iridonu Insp. Shol. 5 f. Dumitru Szirbu econ. 5 f. Dumitru Iwanu econ. 2 f. Ioane Iwanu Invat. 1 f. Ioane Curea Plugariu 1 f. Onutz Iridonu Plugariu 1 f. toti din Apoldu micu. Ilia Reu 2 f. Ilia Fulea 2 f. Iacobu Glodariu 1 f. Iacobu Fussoi 1 f. Nicolaie Branea 1 f. Ioan Mutz 1 f. Moise Mutz 1 f. Georgie Mutz 1 f. Nicolaie Butzi 1 f. Thom'a Frum 1 f. Moise Sutsiu 1 f. Precupu Reu 1 f. Moise Fulea 1 f. toti Plugari din Ludusiu mare. Ioane Lazaru Par. 5 f. Moise Toparcianu Par. 5 f. Ioane Beu Jude Com. 5 f. Moise Orestian 50 x. Nicolae Nicoare 50 x. Moise Farkasiu 50 x. toti Plugari din Apoldu micu. Mai multi Crestini din Apoldu micu 3 f. 50 x. Mai multi Crestini din Ludusiu mare 3 f. Sum'a 131 fl.

47—1

CONCURSU.

La scól'a populare, romana ortodoxa, de langa Biseric'a S. Adormiri din Brasiovulu-vechiu, Districtulu Brasiovului, se

cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 200 fl. v. a.

Predisulu salariu se primește regulat la sfarsitulu fiacarei luni dela Representanti'a susu mentionatei Biserici pe langa infacieșirea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pana la 30 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doreste a concură pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasiovu la Pré On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 cr. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiu, său celu putinu gimnasiulu micu.

2 Atestatu de botezu ca e de confesiunea gr. orientale ; si in sfarsitu

3 Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu, spre a se puté asterne cei alesi din concurrenti Esceleteniei Sale Pré Santitului Episcopu alu Bisericei ortodoxe, pentru parinteasc'a intarire.

Brasiovu 16 Septem. 1862. Representati'a comunei bisericesci prin Georgie Persienariu m. p. Parocu. Lester Brezanu m. p. Curatoru.

48—1

CONUCRSU.

Lá scól'a normale, principale, romana, ortodoxa din Satulungu, Districtulu Brasiovului, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 200 fl. v. a. si 25 fl. bani de quartiru.

Predisulu salariu se primește regulat la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacieșirea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pana la 30, Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concură pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasovu la Pré On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 cr. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiu, său celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu ca e de confesiunea gr.-orientale ; si in sfarsitu.

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu, spre a se puté asterne cei alesi din concurrenti Esceleteniei Sale Pré Santitului Episcopu alu Bisericei ortodoxe, pentru parinteasca intarire.

Satulungu 18 Septembre 1862. Representantii comunei bisericesci prin Zacharia Parvum p. Curatoru.

43—3

Concursu.

Devenindu statiunea de Invatiaforiu comunalu in Mohu in vacantia, pentru intregirea acestii statiuni, se deschide prin aceast'a Concursu, pana la 25 Septemvrie a. c.

Cu acésta statiune este impreunatu unu Salariu anuale de 80 fl. v. a. cortelu naturalu, si cinci Stingini de lemne de focu.

Doritorii de a ocupá statiunea aceasta, au a se adresá catra subsrisulu in terminulu prefiptu, cu cerere de man'a loru propria si cu urmatórele documente provedita:

a) Cu atestatu de botezu, si de moralitate.

b) Cu atestatu despre absolvarea cursului pedagogicu in institutulu diencesanu, si despre alte studii pregititóre.

c) Se scie cantarile, si tipiculu bisericescu cumu se cuvine.

Sibiu 7 Septemvrie 1862.

Inspectorulu scóleloru districtuale in Protopopiatulu Tractului alu 2-lea alu Sibiului.

Ioann Panoviciu m. p. Protopopu si Inspectour.

45—3

Publicatiune de Concursu

Pentru premiulu literariu de 100 f. v. a. alu Asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturei s. c. l.

Intru intielesulu articul. XIV p. 3. din Siedinti'a III. a adunarii generale din a. c. subscrisulu Comitetu publica prin acesta Concursu la premiulu de 100 f. v. a. pentru unu individu roman, carele in cursulu anului va inveria mai bine art'a stenografica si va dá chiaru in viitora adunare generala probe despre a sa capacitate si istetisme.

Competentii pentru acestu premiu voru avea a se insinua la Presidiulu Asociatiunei pana la S. Petru a. v. prin o petitiune, in care voru arata prin atestate, ca au inveriatu acesta arta, ca vréu se se supuna mai susu aratalei probe, ca suntu romani si ca au purtare buna atatu morală catu si politica.

Sibiu 4 Septemvrie 1862 c. n.

Comitetulu Asociatiunei pentru inaintarea literaturei si culturii poporului romanu.